

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy héra. I kor. Egy héra. I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
Uj. MÓRIGZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 48. szám.

Csak közjogi vita?

Mikor a ma is folyó ellenzéki küzdelem a tavalyi év végén több ízben roskadozni kezdett s a kormány vezetősége a királyi tekintély megóvása érdekében titkolni igyekezett, hogy a nemzeti jogkifejlesztés fő gátja külső ok, maga a király személye: az elégtelen közvélemény a küzdelem belső tulajdonságaiban kereste az eredménytelenség főokát. Némelyek az ellenzéki vezérférfiak egyéni jellemét okolták, holott maga az ország sok milliója obstruál, némelyek az ország szegény voltát, mintha nem szegény kuruczok nyargalták volna föl egykor Bécsalját.

A küzdő ellenzék kötelese kimutatni, hogy vitatott közjogi érdekeink nemcsak összefüggők a gazdaságiakkal, de épen egyedül ez óhajtott közjogi elrendezkedésünk adhat megoldást s biztosíthat életet közgazdaságunknak. Nem igaz, hogy a kétféle küzdelemnek két külön tere s ideje van, hogy gazdasági válságok idején nem lehetne az állítólag elvont s csak szívhez tartozó közjogi paragrafusokért küzdeni; sőt mindig úgy látjuk, hogy a legválságosabb gazdasági helyzetekből való kibontakozásnak mindig először is új közjogi elrendezkedést igyekeztek alapjává tenni. Északamerika függetlenségi harczzal vezette be gazdasági önállósítását Anglia kiszípolozó gazdasági politikája ellenében. Vagy csak elég nagy volt a válság 1848-ban, a magyar jellegű rendiség eltörlése s uj-kori gazdasági politikára térés: és ez a legbelsőbb kapcsolatban volt előttejáró nagyszerű közjogi rendezkedésünkkel.

Amíg politikai erőink nincsenek biztosítva megbízható törvényekkel és megbízható saját hadsereggel; addig védtelenül szenvedhetjük majd tovább a százados osztrák elszegényítő gazdasági politikát, hiszen a császár kijelentette, hogy nem akarja „országai” gazdasági különválását sem. Mi biztosítja akár agrariusainkat is, ha határainkon az osztrák nagybirtokosság érdekei szerint fogják szabni a vámtörvényeket! Talán hogy az osztrákok ma látszólagos apró diadalokat enged-

nek államgazdáinknak; mert közjogi szabadságunk darabjait akarják elcsenegetni az árán?

Nálunk minden socialis törekvés csak házi átkunk marad, míg függetlenebbül nem rendezkedünk, mert az öntudatra jutott alsóbb osztályok nem fognak megszűnni részt követelni a szűken maradt kenyérből, jogból is, hiszen nem is az ők hibájuk, hogy a kenyér felét elcsalni engedték. Majd meglátják a földbirtokos urak, ha a földmives munkásproletárságot nem lehet majd — mint lehetne önálló vám mellett — gyárakban foglalkoztatni; majd akkor ha nem is tarolja le vetésünket az emelkedő osztrák agrarizmus, majd maga a magyar proletár fogja felgyújtani, ami mégis csak keserűbb.

De hova vezet le a gentry és új gentry a szellemi proletariátust, ha a hadsereget meg nem nyitja fiai számára?

Sok helyen jajgatnak idegenek birtokszerzése miatt. A nagybirtokokban az osztrák nagybirtokos nemesség, a kisbirtokokban, kivált északkeleten a galicziai bevándorló hódít. Nohát, amíg közjogi önállóságunk nincs, addig ne is képzeljük oly jámbor hígeszűnek az osztrákokot, hogy megengedné nekünk, hogy törvényt hozunk az idegenek birtokszerzése s a galicziai bevándorlás ellen. Oh nagyon is okosan számít, hogy nagybirtokosai földéhségét nem engedi otthon betegséggé erjedni, hanem hozzánk küldi: edd a magyar földet!

Főadata az ellenzéknek és pedig könnyebb főadata, a két rendbeli országos küzdelem közötti értékkapcsolatot érezhetőleg kimutatni, de nagyobb és eléggé megérejt főadatának látszik e kapcsolatot még szervezesebben összefűzni; indítsa csak meg majd a harc másik felét is: föltétlenül megerősödik belőle a küzdelem s maga az ellenzék is. Ámbár a választói jog kiterjesztését, illetőleg ennek jelszavait a kormánypárt, illetőleg Tisza, kisajátította magának: az ellenzéknek meg kellene mutatnia, a mi kézenfekvő s nem sokára, de tán már elkésve, magától is kivilágosodnék: hogy Tisza csak amit,

nem fog tényleges kiterjesztéseket adni, ezt kivívni az ellenzék főadata marad. E kiterjesztéseket nemzeti alapra kell terelni az ellenzéknek, mert valószínű, hogy Tisza általa, akár a nemzetiségek közül is, csak az ellenzék ellen akarja majd a maga többségeit gyarapítani.

Az önálló vámterület kérdése annyival is inkább az ellenzék főadata maradhat, mert a kormánypárt frakciói nem merik majd pártprogrammá tételét akarni már a pártegység érdekében sem, mert evvel ott vajmi gyöngén állanak. Az ellenzék pedig már mellette nyilatkozott.

Mindenesetre káros és fölvilágosítandó tehát a közvélemény rövidlátása, hogy nem érzi tisztán a küzdelem közjogi oldalának korábrahivatottságát, parancsoló szükségszerű voltát; mert bizonyos az, hogy nem tudunk közgazdasági előnyöket kikoldulni, míg önálló törvényeinkkel és saját hadseregünkkel nem tudunk imponálni minden fórum előtt.

Épen szerencsésen következett be az a helyzet, hogy a folyó közjogi harc ideje nem esik egybe az Ausztriával szemben megvívandó gazdasági rendezkedéssel, mikor valószínűleg egyidejűleg döntő küzdelemre fognak vonulni egymás ellen idebenn is az elmentés gazdasági tényezők s a zsebbevágó érdekeltségek még erőtlenebbé fogják osztani társadalmunkat.

A mai helyzet előnye az, hogy társadalmunk nincs még úgy megoszolva, tehát belső viszálytól le nem kötött kézzel fordulhatnánk az immár nyilvánvalóvá lett ellenség, a *külső* ellenség ellen.

Bodor Aladár.

Ráolvasások Domahidy főispánra.

Ki hitte volna, de ki is hitte volna, hogy a Domahidy főispán szűkebb körben, a debreczeni kormánypárt elnökválasztó gyűlésén elmondott szavai nagyobb feltűnést keltenek. Pedig azt keltette: és azt a sikert aligha fogja főispánunk a vármegyei községekben kidoboltatni. A Pesti Napló, mely pártoktól független, egyebek között így nyilatkozik ezen pepitanadrágos, köcsöggalapos, kipödrött bajuszos főispáni szereplésről. „Az új főispánok főadata lesz a Bánffy párt ellen is akcióba lépni; már hallottuk is

MODERN GŐZMOSÓDA

Debreczen, Széchenyi-utca 42.

Telefon. Gyűjtő kocs.

vasárnap az első ily irányú megnyilatkozást. Domahidy Elemér, Hajdumegye főispánja, akit a képviselőházban sohasem hallottunk a debreczeni szabadelvű part gyűlésén kijelentette, hogy szükséges a Bánffy párt ellen az „igazi” szabadelvűség zászlója alá tömörülni. Domahidy Elemér tehát, aki egyébként mindig igen kicsi pont volt, azt hiszi magáról, hogy az ő szabadelvűsége az „igazi”. Vajon miből is állhat ez a szabadelvűség, mert tartalmat még Tisza István sem adott neki, hát még Domahidy Elemér, aki nagy nemzetgazdasági talentumát arra használta vasárnap, hogy kimondja, miszerint az önálló vánterület „üres jelszó.” Hajdumegyében mondta ezt. Debreczenben. Ehhez igazán nagy bátorság kell.*

Nem kevésbé kegyetlenül bánik el a *Pesti Hírlap* is, a mi snájdig főispánunkkal, ezeket is irván:

„A főispán ur dominans elmélete az, hogy ne menjünk üres jelszavak után. Helyes. Okos beszéd. Aláírjuk. De ő ennél tovább is ment. Ő definiált és sajna, — így botlanak meg a hősök az antik tragédiában is rosszul, igen rosszul definiált. Mondhatnók hogy finomak legyünk, hogy tán nem is éppen, elegendőbe helyezkedve a magunkfajta köznép póriás józan eszével, magasabb főispáni szempontból definiált. Az ilyen definicion azian sajátos pikans zamata van, akár a jófele szarvasgombának vagy más effe uri edeleinek.

Ő méltósága definíciója szerint a hadsereg nemzeti kérdesei, a törvénykezési reformok, a választói jog kiterjesztése, a katolikus autonómia, az 1848. XX. t. cz. végrehajtása, a progressiv adó és az önálló vánterület, ez mind nem egyéb, mint üres jelszó. Etenben ami nem üres jelszó, hanem valósággal kézre fogható tény, ha szabad így kifejezni magunkat, patent-faktum, az a „nemzeti” szabadelvűség. Ez az alpha és az omega. Ez az a tarisznya, a mibe bele lehet rakni mindent és meg sincs teli, ki is lehet rakni mindent és még sincs teli, ki is lehet belőle dobni mindent és meg sem üres.

Ugy-e kedves, bájos dolog? Az embernek szíve kedve volna valami operettedallamra eldudolni: „Oh be szép, oh be jó az ilyen definíció!”

Az önálló vánterület azonban az még csak nem is üres jelszó, a főispán ur sze-

rint. Az jóval kevesebb még annál is. Az „egyszerűen sötétbe ugrás.” Hát ez már nagy szó! Nagy szó még egy főispántól is. Különösen nagy pedig azért, mert némelyes önvallomás is észlelhető benne, t. i., hogy a főispán urra nézve a vámtarifa, a maga autonom és szerződéses tételeivel, a kivitel és behozatal kimutatásai, a kereskedelmi mérleg és az ipar-statisztika, valósággal az ismeretlenség fekete homályában leledzenek. Ez pedig annál inkább szomorú, mert ha ő méltósága akarmelyik becsületes csizmadia-mesterehez vagy kerégyártójához fordult volna Debreczennek, hát az a maga polgari eszével egyszerre úgy megvilágította volna a gazdasági helyzetet a főispán ur előtt, hogy egy kétezer gyertyafényű villamoslámpa sem különben.*

Majd így folytatódik a kegyetlen irás:

„Ha egy takacsot kérdezett volna meg az megmagyarázta volna a főispán urnak, hogy a kifogastalan redingote, amelyben a gyűlésen elnökölt, csak annyiban bír magyar vonatkozással, amennyiben magyar gyapjából készült. A kabátban van negyvennégy korona posztóérték, ebből körülbelül egy korona a gyapjú értéke. A többi negyvenhárom koronát az osztrák szomszédok rakták zsebre azért, hogy huszonnégy procedurán hajótáskát a gyapjút. Ha nagyon érdekelt volna ő méltóságot — tanulni sohas m szégyen! — elmondta volna a huszonnégy eljárást a maga sorrendjében így: áztatás, öblítés, szárítás, forgatás, festés, szárítás, permetezés, laziálás, bontás, fonás, csévelés, erezés, szövés, csinózás, tisztítás, mosás, karbonizálás, ványolás, fészítés, bogacsolás, nyírás, kefézés, sajtozás, avatás. Ugy-e, sok egy lélekzetre? De ha sok is, ezért kap az osztrák sógor tőlünk negyvenhárom koronát, ő pedig nagylelkűen fizet nekünk egy koronát a gyapjunktól, amelyet a nemzeti szabadelvűség ragyogó sugarainak fénye mellett nyirunk le birkáinkról. Rövidebben kifejezve: mi a birkát nyírjuk, ő pedig miüket nyír.

Ha azután magasabb fórumhoz, például a debreczeni kereskedelmi kamara elnökéhez fordult volna, az is megmondta volna, hogy a kérdés korantsem oly sötét, mint ő méltóságának hinni méltóztatik. Sőt mi több, vannak emberek, — ki hinni? — egyenesen e czelra fizetett hivatalos emberek, akik évről-évre egyebet sem tesznek, mint hogy felírják, mi mindent vittek ki az országból és mi mindent hoztak be. Ezek a

felírások aztán nyomtatásban megjelennek minden évben és némelyek, akik a nemzeti szabadelvűség kultiválása mellett erre is ráérnek, el is olvassák ezeket a könyveket.

Ezekből a könyvekből aztán ki lehet olvasni, hogy pl. 1902-ben csakis iparcikkéért 925 millió koronát fizettünk el az idegennek és ebből, mondjuk, ötszáz milliót a munkáért fizettünk, a többit az anyagért meg a tőkéért. Ennek az ötszáz milliárdnak a legnagyobb része itt maradna, ha a haza határain vamsorompók állnának útját az idegen iparnak, míg így, a nemzeti szabadelvűség szent tüzevel szívünkben fizetünk mint a köles és nyomorgunk, mint a koldus.

Ilyesmiket és még sok egyebet, jó egy főispánnak is tudni. Még pedig, ha csak lehetseges, mielőbb a dozról beszédet tartana, mert azután szinte zavarba jövünk, hogy mi, szegény újságírók hívjuk fel egy olyan előkelő ur figyelmét az ilyen lappátiakra.*

Kalmár Antal az államfogházban.

Eredeti tudósításunk.

Kalmár Antalt a szegedi államfogházban meglátogatta a Sz. N. munkatársa, hogy megtudja tőle az államfogházba történt bevonulásának történetét. A hírlapírónak Kalmár Antal dr. elmondta azt, amit már megirtunk bevonulásakor, hogy hirtelen berendelése azon cikkének következménye volt, melyben Nyirít leplezte.

Ezután a hírlapíró Lovászy Mártonnak a királyi parancs ügyében bejelentett interpellációjának elmaradására vonatkozólag intézett Kalmárhoz kérdést. Erre a következőket mondotta:

— Nyiri Sándor bizalmasan megkérte Lovászyt, hogy ne fessegesse tovább a kínos kérdést, mire Lovászy tényleg lemondott a interpellálásáról.

— Nem unalmasak-e napjai az államfogházban? — kérdezte tudósítónk Kalmár Antaltól.

Kalmár elmosolyodott és a következőket mondotta:

— Sőt ellenkezőleg, annyi sok

Rákóczi utja.

Az elmúlt nyáron a Poprád mentén jártam. Hogy siet, hogy siet ez a Poprád! Siet itt hagyni hazánkat. Itt ered, a Kárpátok között a haza testéből és az egyetlen folyó, mely kimegy az országból. Nem lefelé folyik, mint más folyó, hanem fölfelé a hegyeknek. A hegyeket áthagyja és Lengyelországba folyik.

Erre menekült, a folyó mentén Rákóczi Ferencz a hazából. Senki se kísérte, egyedül utazott Lengyelországba. Menekülnie kellett, üldözte a német és mindenki az életével játszott, ki segítette a fejedelmet menekülésében.

De a jó szépségi nép nem árulta el a fejedelmet. Később, midőn Lengyelországban gyűjtött hadaival visszatért a szépségi népek mind zászlaja alá esküdtek fel. Rákóczi Ferencz zászlajára az volt írva: a szabadságért! A ki magyar volt, az fegyvert fogott és elment arra, a merre a zászlót vittek.

Hej, a szépségi népet hiába fenyegette az ellenség, hogy lerombolja városait, megöldösi az otthon maradtakat, a szépségi népek fegyvert fogtak és elmentek Rákóczival. Pedig ennek a népnek még ma sem magyar

a nyelve, de a szíve, a lelke az tiszta magyar.

1848-ban is kitétek magukért. Csapatba gyülekeztek és úgy vágták az ellenséget, mint a repát. Sok öreg ember van e tájba, ki végig küzdötte a szent háborút s a vitézségeért érdemjelet kapott.

Utazasom közben egy völgyi városba értem. Kőfalak vették körül, mint a legtöbb szépségi várost. De a falak már itt is romokban heverték. Egy kéttornyú templom emelkedett ki a házak közül. A templomban éppen harangoztak.

Ezt a várost Podolhának hívják. Van benne egy régi nagy kolostor. Most piaristák laknak benne. Hajdanában is az övék volt. Rákóczi Ferencz menekülő utja e mellett a kolostor mellett vitt el. Sötét este ért a kolostorhoz. Megzörgette a kaput. Belülről egy vén barát dugta ki a fejét:

— Hát nem megmondtam már, hogy eltakarodj innen!

Rákóczi pedig így szólt:

— Nyisd ki az ajtót öreg, Rákóczi Ferencz, Magyarország fejedelme áll idekűnn és éjszakai szállást kér.

Haj, nyitotta az öreg a kaput esze nélkül. Kijöttek mind a barátok és kérdezték a fejedelmet, hogy miben lehetnek szolgálatára.

— Először is azt kérdezem, hogy miért nem bocsátottatok be addig, amíg nem tudtatok, hogy ki vagyok? — kérdezte szigorúan a fejedelem.

Erre előlépett a legöregebb barát és így szólt:

— Bocsásson meg, nagyságos fejedelem. Kőborló rablók járnak a vidéken, azok előtt zárjuk be a kaput, a kőborlók a hegyek között laknak, a honnan kijönnek és kirabolják a templomokat és kolostorokat.

Rákóczi ezt hallván, megbocsátott.

A barátok aztán éjjeli fekvőhelyet készítettek neki. A legpuhább takarókat és párnákat hozták elő, de a fejedelem még se tudott aludni. Egész éjjel virrasztott és szomorkodva nézett a bástya ablakaiból a messzi Magyarország felé, a honnan menekült.

— Ne félj hazám, visszajövök — morgogta Rákóczi a távolba tekintve.

Reggel tovább utazott a határszél felé és a podolini barátoknak Lengyelországból tiz hordó jó bort küldött ajándékba. Bezzeg örültek a barátok a bornak. Ezen a vidéken nem terem szőlő, drága kincs a bor. Még ma is mutogatnak egy flaskóval a Rákóczi borából.

K. Gy.

dolgom van, hogy a három hónapi fogságot be sem tudom magamnak osztani.

Munkálkodásáról azután ezeket mondotta el:

— A budapesti kir. ügyészség által másodszer is elkobzott könyvem inkriminált passzusait dolgozom át. Művem nagyon érdekes lesz, mert közjogi könyvem a múlt évi országgyűlésen elhangzott és a magyar hadseregére vonatkozó kérdésekkel bővitem ki mintegy 150 oldalon. Ez a könyvem már május havában megjelenik tízezer példányban és eddig 3800 megrendelés érkezett hozzám.

Egy nagy csomó könyv hevert Kalmár dr. asztalán: Deák Ferencz és Kossuth Lajos közjogi beszédei. Kalmár rámutatott:

— Ezeket is újra áttanulmányozom, jegyzeteket készítek, amelyeket ugyancsak fölhasználok könyvemben. A második fontos dolgom, hogy most rendezem sajtó alá a „48-as kistükör“ cz. közjogi munkámat is. Egyszóval annyi sok dolgom van, hogy akárhányszor már reggeli 3 órakor íróasztalnál ülök.

Kalmár Antal dr. április 12-én szabadul ki az államfogházból. Ezzel azonban még nem szabadul meg Kalmár dr. a törvénytől, mert rövidesen újra két királlysértési tárgyalása lesz. Az egyiket a budapesti esküdtbiróság tárgyalja le, a másikat a „Katonák“ czimű vezércikkre miatt február 13-án lesz a szegedi esküdtbiróság előtt.

Országgyűlés.

Eredeti távirati tudósításunk.

A jobbról-balról való puskázás ma is rendesen tovább folyt. Összeesapások is voltak és bizonyos, hogy a „halottak“ kikiáltott obstrukció megismerése a temetkezők borát.

Az ülést *Perczel* Dezső elnök vezette. *Smialovszky* Valér tegnapi indítványa felett keletkezett vita, a melyhez többen szólottak, melynek során *Ugron* Gábor a kormány jelenlevő tagjait is szólásra kényszerítette.

Hieronimi Károly a távollevő miniszterelnök helyett kénytelen *Ugron* szavaira reflektálni. Senki sem akarja a képviselőket joguktól megfosztani és csak a házszabályok értelmében jart el a ház, mikor az előbb határozott. Megjegyzni egyébként, hogy itt nem a többség, hanem a kisebbség uralkodik.

Felkiáltások jobbról: Anarkia!
Vita után, a melyben az elnök, *Gajrány* Geza, *Holló* Lajos vettek részt, a ház abban állapodott meg, hogy az interpellációk előterjesztésére délután harmadfél órakor tér át.

Az ujonczok megajánlásáról szóló törvényjavaslat folytatólagos tárgyalása következett.

Lovász Márton a javaslat ellen beszélt. Szerinte a többség az iménti szavazásról, a melylyel elhalasztották *Smialovszky* indítványát, bebizonyította azt is, hogy elzárkózik a kibontakozás elől. Majd azt fejtegeti, hogy a póttartalékosok behívása törvénytelen, mert ezzel illuzoriussá teszik az ujonczmegajánlási jogot. És *Polónyi* a helyett, hogy e miatt talpra állana, a harcosokat vádolja,

a kik még most is küzdenek a kormány ellen.

Rakovszky: Ez a bajtársi érzés! Ez a magyar becsületesség! Majd beszélünk még erről!

Lovász: Ha *Polónyi* látja az ujonczmegajánlási jog veszedelmét, kötelessége volna, hogy a harcosok sorába álljon.

Lovász itt szünetet kér.

Rakovszky István az 1848: IV. tezik megsejtését látja abban, hogy a karzatokra nehezebb bejutni, mint egy pápai konklávéba. Pedig a karzatok üresek. Tiltakozik továbbá az ellen, hogy ma az ülést a szokottnál korábban nyitották meg tervszerű összebeszélés folytán. Kialtasok a jobboldalon: 10 óra elmúlt már!

Rakovszky István: Ha eddig rendszert csináltak abból, hogy féltizenegykor kezdjék az ülést, akkor tartásuk meg ezt a rendet, vagy pedig szorítsa kötelességükre képviselőket, hogy 10 órakor itt legyenek.

Novák József: Mi itt leszünk, de önök is itt legyenek ám!

Rakovszky: Mi nem hiányozunk, de az olyanokat kell rászoritani, mint a képviselő ur, akit hosszú időn át most először látok itt.

Novák József: Rosz szeme van!

Rakovszky kéri az elnököt, hogy máskor ne tegye ki ilyen meglepetéseknek a házat.

Jakabffy Imre elnök: A karzatokra az összes jegyeket kiosztották. Az ülést nem kezdheti meg az elnökség 10 órakor, mert addig nem jöhet be az elnök, míg a képviselők össze nem jönnek. Így lesz azután féltizenegy óra, mire megnyitják az ülést.

Madarász József: Nem osztja az elnök nézetét. Az elnök bejöhét pont 10 órakor s aki nincs jelen, megezenzurázhatja.

Aki képviselő, járjon be pontosan.

Rakovszky: Helyes! *Novák* ur hallja? *Elnök* megint *Rakovszkyt*.

Szünet után *Novák* József személyes kérdésben felel *Rakovszky*nak, akitől — ugyszólván — nem fog lezárni venni. Helyesebb volna, ha *Rakovszky* tanulna tőle s haszontalan szószaporitással ne fecsérelné el az ország idejét.

Ezután *Lovász* folytatta beszédét.

Lengyel Zoltán személyes kérdésben szól és azt mondja, hogy az elnök másnak megadta olyan körülmények közt a szót, de a multkor neki nem.

Ugron Gábor hatalmas beszédet mondott ezután, amely magával ragadta az egész baloldalt. Olyan imperium áll velünk szemben mely mindent magához akar ragadozni. Valóságos thezaurizmus ez. Az osztrák császár akarata a mindenható a nemzet, a parlament, a hadsereg és minden intézmény fölött. Ha a nemzet törvényben biztosított jogaírt küzd, az lázadás az ő szemében. A thezaurizmus előtt az alkotmány is semmi. Az osztrák hatalom a saját gyengesége dacára is zsarnokosodik felettünk és mi gyávaságból vagyunk a rabszolgái. Olaszország példája mutatja, mily nagy tetekre képes a nemzeti erő és hadsereg. Ha volna magyar vezényszó, a nemzetiségek megtanulnának magyarul és hamarabb lennének a magyar nemzeti eszme hivi. De mert nincs, a nemzetiségek nem tanulnak meg magyarul, megmaradnak idegeneknek és ellenségei a magyar államnak. Ausztria szét fog bomlani részeire és mi nem csatlakozhatunk senkihez, mert a mi sorsunk össze van kötve a Habsburg-házéval. Az uralkodóház és a magyar nemzet közt olyan

a viszony, mint az olyan házasetet, amikor jó és hűséges asszonyt a férfi mindig veri, bántalmazza. A honvédségről megdöbentő adatokat sorol fel. *Klobucsár* (horvát Jellasics-fajta granicsár-bandából származott át) Vilmos honvédségi adlatus alig gagyog pár szót magyarul, a testvéröccse, *Klobucsár* Győző kolozsvári honvédkerületi parancsnok pedig kukkot sem tud magyarul; alig vagy általában nem tudnak magyarul *Jol* Gusztáv, *Benedek* Andor és *Gaudernack* József honvédkerületi parancsnokok. A legutóbbi olyformán lett magyar állampolgár, hogy valaki örökbe fogadta.

Salacz Gyula aradi követ: Nem úgy van, senki sem fogadta örökbe.

Ugron: Nem tud magyarul, az a fő. Először egész sereg honvédhuszár ezredparancsnokot, dandárparancsnokot, akik nem tudnak magyarul. Kimutatja, hogy a honvédségnél rendszeres elosztrákosítás folyik, amelyet ki kell irtani. Nem akarunk mi a honvédségből másik osztrák hadsereget csinálni. A magyar nemzet törhetetlenül, csüggedhetetlenül fogja fenséges harczát folytatni a jogaiért. Ugy teszünk, mondta és e remek hasonlattal zárta beszédét, mint az irlandiak, akik kötéllel a nyakukon járultak a király elé jogaikat követelni.

Ezután előterjesztették interpellációkat *Udvary* Ferencz (néppárti), *Artim* Mihály és végül

Szederkényi Nándor intézett kérdést a kormányhoz a kath. gymn. tanárok pótléka tárgyában.

Berzeviczy Albert rögtön válaszolt és kijelentette, hogy a pótlék ügyében intézkedni fog.

Ezzel az ülés véget ért.

A rétsági rablógyilkosság.

— Eredeti tudósításunk. —

Az utóbbi évek magyarországi bűnkronikájában alig van olyan titokzatos gaztett, mint a váci határban, a Vác és Rétság között levő út mentén történt réms rablógyilkosság. A helyett, hogy tisztázódna a rejtelmes eset, egyre bonyolultabbnak mutatkozik, a nyomozás számai napról-napra kiszaltabbnak látszanak.

A tegnap Budapestre érkezett hír, a mely egyik tetesnek kézrekeritése közölte, éppen nem bizonyult teljesen kielégítőnek, mert egyelőre csak gyanúokról lehet szó. Ezeket pedig *Kálló* Antal váci rendőrkapitány a vizsgálat vezetője, nem talál a elég alaposnak arra, hogy az állítólagos főczinkos, *Podragyay* György lokosi csardás előtt kihirdesse a letartóztatást elrendelő végzést.

Annai tény, hogy a gyanu legelőször *Podragyay* kocsmáros ellen fordult, mikor a rablógyilkosság elkövetésének módjával és apróbb részleteivel is meglehetősen tisztába jöttek. A roszhirű lokosi csárda táján feltűnően sok gaztett történt már s a csendőröknek sűrűn akadt arrafelé nehéz dolga. Ott történt évekket ezelőtt, hogy a csárda szokatlanul mély kutjában egy élelmezési tiszt holttestét találták meg. A tiszt, akinek pénztárcájában nagy pénzüsszeg volt, e csárdában tűnt el. Mikor fölfedezték, már nem volt nála a pénz. *Podragyay* akkor is gyanuba vették, de nem tudtak reája bizonyítani a gyilkosságot s a kegyetlenül vég-

rehajtott büntett mind a mai napig megtorlás nélkül maradt.

Hasonlóképpen gyanuba vették Podragyait, amikor egy messze vidéken ismert, gazdag gyolcsostót gyilkoltak meg a környéken. A vándorló kereskedő nagy ekhószekerét, lovait, minden áruját sértetlenül megtalálták, csak az a hatvanezer korona hiányzott, amelyet a szerencsétlen veget ért ember az inge alatt titkos zsebben magával hordott. Nem találták meg ennek a gyilkosát sem. Két esztendővel később megint föl fedeztek egy férfiholttestet az említett kutban. Uri kamgárn-ruha ruha volt rajta és tiszta, fényes cipő — noha akkor napokig esett s nagy sár volt mindenfelé. A jó ruha alatt közönséges, piszkos parasztos vászoning fődte testét. Tehát felöltöztették s odavitték a csárdába, hogy a titokrejtő kutba dobják.

Összesen öt holttestet találtak már a lokosi csárda kutjába, de egyszer sem tudták Podragyayra rábizonyítani a tettességet, vagy csak bűnrészességet is. A környékiek ugyan átkozták a koresmárost s babonás félelemmel kerülték a házatáját; de a szóberzéd, a gyanúsító suttogás nem befolyásolhatta a hivatalos közegeket, Podragyay pedig nyugodtan és gazdagodva élt tovább. Szarvasmarhát, gazdasági szerszámot s egyéb értékes holmit vásárolt egymásután, a csárda körül levő földeket is mind megvásárolta lassankint, volt pénze bőven, noha a csárda alig hajtott a konyhára, mert csak arra vezető vasárosok állítottak be néha-napján s fuvarosok etették a lovaikat s hajtottak föl egy-két kupicza pálinkát nála.

A közbiztonság nagyon gyöngye lábba állott arrafelé, de Podragyay sohasem félt. Feleségével, husz esztendő tagbaszakadt fiával s együgyű szolgálányával elzárkózva élt sok esztendő óta a lokosi csárdában.

A sok kiderítetlen büntett után 1901. újabb vakmerő és rémes eset kellett a környéken nagy izgalmat. Rétságon megöltek és kiraboltak postakocsist, csaknem egészen úgy, ahogyan január 5-én az öreg váci postakocsissal, Czilik Józseffel elbántak. Akkor is Marsall József váci esendő-örsvetető termett legkorábban a helyszínén, akkor is gyanuba vette, mint most, Podragyait. De nem volt sikere a nyomozásnak s a lokosi csárdás ma is büntetlen előéletű, mint a mikor a rétsági szolgabíró a koresmn-egedelmet kénytelen volt kiadni számára.

Kalló Antal váci rendőrkapitány közlése szerint a nyomozás eddig a következőket állapította meg kétségtelenül:

E hónap 5-én este 7 óra tájban a rétsági orszaguton Vác felől Katalin községe felé és a gyilkosság helyszínéhez közel két erős testalkatú és középtermű, fekete ruhába öltözködött, ismeretlen nevű ember gyalog sebesen haladt s ezek közül az egyik fekete báránybőrből készült sapkát míg a másik hajóslegények által viselni szokott, ernyővel ellátott sapkát viselt, kiket a nyomozás eredménye szerint Katalin és Szendehely községében senki sem látott. Ugy látszik tehát, hogy a lokosi csárdába mentek.

Az egyiknek személyleírása — amennyire a sötétben látni lehetett — hasonlított a Podragyayéra. Neki is olyan báránybőr süvege van. A gyilkosság helyszínén és a postakocsi kirablása helyszínén egy loval vontatott friss nyomot találtak. Ez az erdő szélénél Katalin községe felé vezetett ki az orszagutra s miután több kihallgatott tanu vallomása szerint a gyilkosság elkövetése után mintegy másfél óra múlva egy fekete-

vagy sötét pejszőrű alacsonyabb ló által vontatott kocsin három szürkés, vagy barnás ruhába s fekete színű pörge kalapba öltözködött egyén sebesen hajtvva Szendehely községe és a lokosi csárda között ment s közülök egy vöröses, középvastagságú bajszu és erős nézésű egyén az utasokat jól megnézte. Az eddigiek szerint a lokosi csárdánál sem állottak meg. Ez szintén gyanus.

Kalló rendőrkapitány tegnap délután kijelentette egy hírlapíró előtt, hogy ez idő szerint nem látja megokoltnak a Podragyay letartóztatását. Ha nem is tudja elfogadható magyarázatát adni a csárdás meggazdagodásának, a bűnrészesség bélyegét nem sütheti homlokára. Lehetséges, hogy a legártatlanabb ember. Nem mondhatjuk tehát, hogy Podragyay a bűnös, vagy bűnrész, s így a váci rablógyilkosságot még mindig csaknem olyan sűrű homály fődí, mint a nyomozás első napján.

Végül megjegyezzük, hogy aki a tettek kézrekerítését illetően eredményre vezető adatot közöl a váci rendőrkapitánnyal az kétszáz korona jutalmat kap. Nevét a kapitány titokban fogja tartani.

Lopással vádolt színész.

Sokat ígérő új csillagként tűnt fel alig egy év előtt Judik Etel, szép tehetséges fiatal leány. A kisasszony tavaly végezte el a színművészeti akadémiát, még pedig oly nagy sikerrel, hogy fölhipta mindazok figyelmét, akik a színészeti ügyekkel foglalkoznak. Nagy reménységet fűztek a kiváló tehetség jövőjéhez. Janovics Jenő szegedi szinigazgatónak sikerült szerződöttni Judik Etelt társalgási színésznőnek négy esztendőre, szokatlanul nagy fizetéssel. Virágvasárnap után meg is érkezett a kisasszony Szegedre. Föllepett „A bor” Julis szerepében és nagy sikert aratott. Az igazgató, a közönség és a sajtó nagy reménységeket fűzött további működéséhez.

Pár nap múltán azonban Judik Etel az igazgatótól betegség ezimén három hónapi szabadságot kért. A színházi orvos véleménye alapján az igazgató meg is adta a szabadságot Judik Etelnek, aki azonban végleg eltávozott a színházulattól. Szerepkörét betöltetlenül hagyta — és eltűnt. Később azután megtudták felőle, hogy Budapesten él. Viszonya volt Laky-Bakics János budapesti volt gavallérral. Együtt éltek, de senki sem tudta, hogy miből.

Most azután a budapesti rendőrség szomorú jelentést adott ki. Judik Etel neve szerepel benne, meg Laky-Bakics Jánosé. Vádat emeltek ellenük lopás miatt. Ime a rendőri jelentés:

Braun Ignác földbirtokos január 9-én elment az Operaházba, hogy meghallgassa az „Ördög Róbert” című dalművet. Vissznet közben kiment a folyosóra, amikor visszavért zölléjébe, hűledezve látta, hogy hatzáz korona értékű bonbonierje eltűnt. Hiába keresett, kutatott, az értéktárgynak teljesea nyoma veszett. Az érzékenyen károsult földbirtokos erre nyomban a rendőrségre hajtott, ahol megtette a följelentést. Azóta a rendőrség buzgón nyomoz a kellemetlen ügyben. Tegnap előtt az egyik nyomozó detektív a Csengery-utca 26. szám alatt levő zálogközvetítőben észrevette, hogy egy fiatal ember a nyomveszett bonbonier akarla zálogba tenni. Rögtön kérdőre vonta, aki azonban tiltakozott, mire a detektív a rendőrségre vitte a fiatal embert. Ott kiderült, hogy az illető Laky-Bakics János, aki

a vallatása során előadta, hogy ő a bonboniert a Japán kávéházban vásárolta. A rendőrség azonban nem adott hitelt a mesének. Kiderült ugyanis, hogy a színházban Judik Etel volt színész ült Braun Ignác mellett, aki régóta benső baráti viszonyt folytat Laky-Bakics Jánossal. A körülmények így nagyon gyanusak s a rendőrség ez irányban folytatja a nyomozást.

Elszámolás

a debreczeni izr. nőegyesület által f. é. január 16-án rendezett házbál jövedelméről:

Bevétel: 1. Belépti jegyekért 1167 kor. 2. Felülfizetésekből: 719 kor. 3. Krisanteum és pipacs szalon tiszta jövedelme 540 kor. 56 fil., 4. Elnöki szalon tiszta jövedelmi 208 kor. 42 fil., 5. Leány szalonok tiszta jövedelme 226 kor. 50 fil., 7. Buffet tiszta jövedelme 80 kor. 30 fill. Bevétel összesen 2936 kor. 78 fillér. Kiadás: 1. Terem és pót díjai 374 kor. 90 fil., 2. Szalonok felállítására és díszítése 308 kor. 68 fil., 3. Szinpad, eleven plakát, quartett felszerelési költsége, zongora és tiszteletdíjak 316 kor. 26 fil., 4. Rendőri illeték, rendezői jelvények és kisegítő személyzet 99 kor. 18 fil., 5. Zene 80 kor. 6. Nyomtatványok és postadíjak 115 kor. 08 fil., 7. Virágokra 16 kor., 8. Buffetre 16 kor., kiadás összesen 1326 kor. 10 fil. Tiszta jövedelem 1610 k: 68 fil., azaz ezerhatszázötz korona 68 fillér.

Felülfizettek: Fischbaum Ignác, Falk Lajos, Keppich Géza (Hosszupályi), távollévő táncrendező 20—20 kor., dr. Wolafka Nándor, Rásó Gyula alispán 17—17 kor., dr. Balkányi Miklós 14 kor., Stern József, Fried Emil, Falk Armin, Fleischmann Mór, id. Kardos László, Glüek Vencze né (Budapest), Berger Henrikné, Hartstein Péterné, Hartstein Sámuelné, Hartstein Kálmáné, Lőkóvits Arthurné, Kandel Ferenczné, Reichmann Árminné, dr. Kola Jánosné, Ormódy Lajosné, Moskovits Adolfné, Fisch Ignáczné, dr. Fejér Ferenczné, dr. Weisz József, dr. Popper Alajosné, Lichtschein Mózesné, Weisz Lajosné 10—10 kor., dr. Kacsokovics J.-né 8 kor., gróf Dégenfeld József, Domahidy Elemér, Kovács József polgármester, Forray Ernő, Pongrácz Gyula, Stern Ignác, dr. Lukács Emil, Lukács József 7—7 kor. Mihalovits Jenő, dr. Nágel Zsigmond, Adler Farkas (Szoboszló), Kohn Lipót, dr. Kardos Samuné, dr. Balázs Bertalané, Szántó Győző, Drucker Mórné 6—6 kor. dr. Gutfreund Samuné, Hauer Bertalan, dr. Engel Ignác, Ranunkel H. és fia, Hartstein Nándor, Lichtblau Albertné, ifj. Schvarcz Vilmos, dr. Kenyeres Elekne, Kenyeres Károlyné, Borsos Kata, dr. Freund Jenőné, dr. Popper Mórné, Holländer Adolf, Fisch Testvérek, Poka Gyula, Kleiner Adolf, id. Fisch Lajos, Schweitzer József 5—5 kor. Preiser Salamonné, ifj. Fisch Lajos, dr. Weisz Bernát, Schatz Jakab, Hajnal Sámuel, Kun Ámos, Schvarcz Eszti, Becher Manó, Kaufmann Izidorné (N. Károly), Tafler Ignác, Turai Miklósné, Gara Alajosné, Tihanyi Józsefné, Klein Miksáné, dr. Lőkóvits Márton, Miskolczi Lajos, László Albert és Tsa, Lovas és Ladányi 4—4 kor. Holländer József, Emerich Arnold, Debreczeni Jenő, Kesztentum Jónászé, Fischer Emánusné, Burger D. Józsefné, Géresi Kálmáné, Veszeczy Zsigmondné, Fischer Adolf, özv. Steinberger Gyulané, dr. Weinberger Sándor, Kovács Nándor, Szentkirályi Tivadar, Wallerstein Aladar 3—3 korona. — Bárány Mór, Kaufmann J. Szöllösi Ferencz, Muraközy László, Reiner Mór, Kiss Adolf, özvegy

Mennyasszonyi kelengyék

és alkalmi ajándék tárgyak legolcsóbb bevásárlási forrása

LÁM SANDOR
üveg- és porcellán üzlete,
DEBRECZEN, Placz- és Hatvan-utca sarok.

Havas Józsefné, Rosenberg Adolf, Grünberger Ignác, Turai Farkas, Turai Frigyes, Hochfelder Jakab, Bartha Jakab, Burger Izsó, Hajós Mór, Ujlaki Henrik, Polgár Zsigmond, Strausz Ármin, Wilhelm Samu, özv. Joó Istvánné, Póka Józsefné, Rottler Béláné 2—2 korona. N. N., dr. Rottmann (N.-Várad), N. N., Mandel Lipót, Goldstein Karolin, Kertész Sándorné, Tarbai József, Horváth Istvánné, Komlóssy Mihályné, Nagy Gyuláné 1—1 kor.

A buffethez étel és italneműekkel hozzájárultak: Gyémánt Samuné, Braun Miksáné, Stern Józsefné, Kálnai Lipótné, Berger (Fischbein) Fáni, Meisels Vilmosné, Berger Jenőné, dr. Szász Adolfné, Weszeckzy Zsigmondné, Falk Árminné, dr. Berger Andorné, Holländer Adolfné, Lederer Miksáné, Keszenbaum Jónásné, Szántó Győzőné, dr. Hegedüs Jenőné, Boros Bella, Berger Mórné, Berger Vilmosné, dr. Popper Mórné, Jónás Mórné, Fried Emilné, Harstein Józsefné, dr. Moskovits Miksáné, Tihanyi Józsefné, Weisz Lévyné, dr. Kenyeres Elekne, Fisch Ignác, Fisch Lajosné, Erős Jakabné, dr. Brunner Lajosné, Lichtschein Mózesné, dr. Szöllösi Béláné, Békés Lajosné, dr. Balkányi Miklós, Rosenfeld Salamonné, Szöllösi Ferenczné, Löfkovits Arthurné, dr. Engel Ignác, Gémes Adolfné, Markus Miksáné, Kandel Ferenczné, Mandel Jenőné, dr. Popper Alajosné, Berger Henrikné, özv. Jakobovits Ignác, Hartstein Sámuelné, Lusztig Károlyné, Békés Emilné, Lukács Árminné, dr. Moskovits Jenőné, Fürst Ödön, Gara Alajosné, Riesz Lipótné, dr. Balázs Bertalanné, dr. Freund Jenőné, dr. Kardos Samuné, dr. Balkányi Edéné, Braun Blanka, Turai Frigyesné, László Albertné (Kolozsvár) Virágokat a leány szalonokba. Fisch Lajosné egy az újévet üdvözlő fűtyért kapott 55 kor. 90 fillért, továbbá Kardos Margit kisaszony tánczért kapott 4 koronát a bál jövedelem növelésére adta.

Midőn ezen kimutatást közzéteszük, leghalásabb köszönetünket fejezzük ki szegényeink nevében mindazon nemesszívű és áldozatkész hölgyeknek és uraknak, kik megjelenésükkel, felülfizetéseikkel és adományokkal, ugyszintén a jegyek eladásával, valamint a szalonokban az italok, frissítők, virágok és passepartout jegyek árusításával a bál anyagi és szellemi sikerét előmozdítani sziveskedtek. Ugyane helyen hálás köszönetünket fejezzük ki Szávay Gyula kamarai titkár urnak és jeles poétának az „Egy borzasztó álom“ szellemes operette megírásáért, a bál más nő és férfi rendezőségének az operette, quartett, szavaltatok és tánczok lelkes szereplőinek és rendezőinek páratlan kedvességgel és buzgalommal kifejtett tevékenységükért és főleg a helyi sajtó igen tisztelt képviselőinek, valamint a városi légszuszogó és színház t. igazgatóinak rokonszenves támogatásukért.

Dr. Balkányi Miklós
elnök.

Rejtélyes lopási eset.

Rejtélyes lopási esetben nyomoz a debreczeni rendőrség, amelynek feladatát nagyban megnehezíti az a körülmény, hogy a károsultak későn vették észre a lopást. Az eset a következő:

Molnár Istvánné Rakovszky-utca 8. sz. a. lakó mosónő és Julis leánya, aki kefégyári munkásnő a múlt hét végén vették észre, hogy a bezárt komótban levő takaréktári könyvkre 40 koronát, Molnár Juliska nevére pedig a kölcsönös segélyzöből 40 korona kölcsönt vett föl — valaki.

Keservesen összekuporgatott vagyonkájuknak ezen alapos megdöszmálása fölött

sokaig sopánkodtak, majd a rendőrség bünyűügyi osztályán följelentést tettek. Mile Pál rendőrfogalmazó indította meg e rejtélyes lopási ügyben a vizsgálatot, amely eredményre is vezetett.

Kiderült, hogy a lopás január 5-én történt. A tolvaj az ablakon mászott be a lakásba, alkuleszal kinyitotta a komót, kivette a takarékkönyvet és a kölcsönsegítő egylet betétkönyvecskét, a 40—40 koronát felvette, azután a két könyvecskét visszaopta.

Az alapos gyanu a háztulajdonos Nagy Józsefné és 13 éves Mariska leányára irányul. Az ablakon alkalmasint a vékony pénzű leány mászott be és ő hamisította a Molnár Juliska aláírását is, a mi az íráspróbánál kiderült. Nagy Józsefné és leánya konokul tagadnak.

Ezzel szemben a házban lakó 9 éves igen okos és értelmes Derzsi Erzsike vallja, hogy látta Nagy Mariskát bemászni a Molnárék ablakán. A kölcsönsegítő egylet két tisztviselője is fölismerte, az íráspróba pedig egyenesen reábizonyít.

Alapos a gyanu, hogy a furfangos lopás és hamisítás értelmi szerzője Nagy Józsefné, akinek a kezében csak eszköz volt 13 éves leánya. Az ügyet a rendőrség átteszi a királyi ügyészséghez.

A társaságból.

Tisza gróf miniszterelnök nem szereti, ha Pistának szólítják. Bizalmasai tudják is ezt róla és mindég Istvánnak hívják. Beszéli, hogy abban az időben, mikor Magyarország jelenlegi miniszterelnöke még pályás gyerek volt, meglátogatta Tisza Kálmánt és feleségét, Dégenfeld Iona grófnőt a néhai generális anyja és Tisza István gróf nagynyja, Teleki Julia grófnő. A nagynyja szeretettel hajolt a kis unoka bölcsője felé és beczéző hangon mondta:

— Édes kis Pistán!

Mire Dégenfeld Iona grófnő, a Pista gyerek anyja így szólt az anyósához:

— Kedves mama, ne szólítsa a fiunkat Pistának, mert ez árt a karrierjének. Legyen ő csak István.

Tehát a szerető anyai szív elzárkózott a beczéző név elől, mert úgy találta, hogy az ilyen bizalmaskodó név ártalmas lehet a fia komoly karrierjére.

Jellemző arra a figyelemre, amelylyel a Tisza-családban a Pista gróf fentemlített névhasználatára ügyeltek, az alábbi eset is, Pap Elek függetlenségi honatya a Tisza Kálmán miniszterelnöksége idején egy alkalommal bihari deputációt vezetett a generálishoz Gesztre. Tisza Kálmán vendégül látta az egész küldöttséget, amelynek tagjai közt volt a hatvan éves Patay István, Biharnak egyik népszerű, híres embere.

Házi szokás volt a generáliséknál, hogy ebéd után pipát, csibukot nyomtak a vendégek kezébe. Így történt aztán, hogy asztal-bontáskor odaszólt Tisza Kálmán a fiának, aki akkor a kurta nadrág korát élte:

— István fiam, hozz pipát a bácsiknak!

Mire Papp Elek hozzáfordult az öreg Patayhoz és mosolyogva mondta:

— Hej, Pista bátyám, hát lesz-e belőled valaha István?

Kaposvárott Tar Mihály rokkant huszár, aki 66-ban a jobb lábát Kőnigrétz mellett hagyta emlékül a burkusnak. De nemcsak egyik lába hiány-

zik a derék Tar vitéznek, hanem — most már igazán tar — koponyáján ott van egy hatalmas lándzsaszúrás is: másodmagával támadt öt burkusra, el is kergették őket a másvilágra, de a porosz dzsida ott hagyta nyomát a magyar huszár fején. Boldog új esztendő kivánt az idén Tar Mihály egykori brigadérosának és a főhercegtől ezt a sajátkezűen irt levelet kapta feleletül: „Kedves öreg vitéz huszárom! Mellékelve küldök 100 koronát. Ha szükiben van, csak forduljon hozzám, nem felejtettem el az én vitézeimet, akik dandáromban harcoltak. **Mi vertük a németet**, de hát ők erősebbek voltak, de azért velem a hetes huszárok mégis mindig győztesek voltak. Isten áldja meg és adjon boldog újévet. Régi bajtársa: **József főherceg.**“

Farsangi naptár.

Január 27-én Zion-esély a koronában.

Január 30-án. Jogász bál a »Biká«-ban.

Január 30-án. Vas- és fémmunkások bálja a »Koroná«-ban.

Február 4-én. Kereskedő ifjak bálja a »Biká«-ban.

Február 6-án. Nő egyleti bál a »Biká«-ban.

Február 6-án. Postás bál a »Koroná«-ban.

Február 6-án. Máv. Altisztikar tánczvigalma.

Február 6-án. Stern-féle gyár munkásainak bálja a Margit fürdő táncztermében.

Február 7-én. Iparos kör bálja a »Biká«-ban.

Február 13-án. Debreczeni Első Temetkezési egylet tánczmulatsága a Koronában.

Február 13-án. Függetlenségi kör bálja a »Biká«-ban.

Február 13-án. Kereskedelmi Csarnok estélye.

Február 13-án. H.-hadház kaszinó bálja a nagyvendéglő termében.

Február 14-én. Filler Egylet tea estélye a »Biká«-ban.

Február 20-án. Falk Ármin és társa kefégyár munkásainak bálja a »Biká«-ban.

UJDONSÁGOK.

— **Nem pályáznak.** A nagyváradi lapokban nyilatkozatot tett közzé *Somogyi* Károly színigazgató: „A debreczeni színházért pályázók között olvastam a nevemet. E helyütt kell kijelentenem, hogy e hir minden alapot nélkülöz, mert én egyáltalán semmiféle lépést a debreczeni színház elnyerhetőségéért nem tettem“. Nem fog pályázni *Krecsányi* se. A többi is meggondolja még a dolgot és végül csakugyan komoly lesz a „gazdag pék és társa“ pályázása.

— **Zion-estély.** A kedves, családi jellegű multságok közé szoktak tartozni a debreczeni Zion-egylet estélyei. A farsangi estélye az egyletnek ma este zajlott le a „Korona“ termében. Az estélyen megjelent dr. Bakonyi Samu országgyűlési képviselő, Reichmann Ármin, Krausz Vilmos főrabbi, dr. Kardos Samu, dr. Popper Mór, dr. Róza Mór, dr. Fejér Ferencz, dr. Popper Alajos. A lakomán felköszönlőket mondtak Schwarz Vilmos elnök, Krausz Vilmos főrabbi, Bakonyi Samu országgyűlési képviselő, akinek még az éjjel vissza kellett utaznia a fővárosba, dr. Popper Alajos, Stern József, dr. Kardos Samu és még számosan. Asztal-bontás után tánczra perdült a fiatalok. A jelen volt hölgyek névsora a következő: Hoffmann Sándorné, Kovács Dezsőné, Simonovits Dezsőné, Klein Dávidné, Bloxberg Simonné, Weisz Mártonné, Liener Sámuelné, Braun Adolfné, Krausz Mórné, Klein Sámuelné, Fischer Bernáthné, Lebovits Zsigmondné, Csengeri Ignáczné, Klein Miksáné,

Hertzka Henrikné, Kaufmann Lipótné, Schwartzt Vilmosné, Pogány Áronné, Jónás Mórné, Lusztig Dezsőné, dr. Barta Mórné, Liederman Henrikné, Rózsa Lajosné, Rózsa Ignáczné, Ungár Albertné, Keiner Adolfné, Schatz Jakabné, dr. Weisz Bernátné, Frank Rezsőné, Rózsa Árninné (Nyiregyháza), Bányai Józsetné, Gotlieb Dávidné, Mihályi Sámuelné, Lövinger Mórné, Aszódi Mórné, Lienner Emilné. **Leányok:** Kovács Erzsike, Hoffmann Szerénke, Klein Bella, Gottlieb Ilonka, Blau Róza (N.-Károly), Hertzka Sarolta, Keiner Gizike, Weisz Ilonka, Weisz Sarolta, Braun Szidi, Schön Etel, Friedman Szeréna.

— **Károly napja.** A város Károlyait ma ünneplik és köszöntik. A városházán azonban csak Bészler Károly fogadja a köszöntéseket, mert *Oláh* Károlyt a város ügyei a fővárosba szállították.

— **Pichler meghalt.** Pichler Győző, Kossuth-párti képviselő 34 éves korában Bécsben meghalt. Hét éve volt tagja a képviselőháznak. A kölesdi kerület küldte föl. Hátgerincz-sorvadás ölte meg.

— **Az öngyilkos.** A rendőrség az éjjel megállapította, hogy a kedden este 6 órakor, a Tisza-palota előtt öngyilkossá lett fiatal embert *Schwarz* Jenőnek hívták és 17 éves iparossegéd. Temetésére bánattól sujtott szülei már megérkeztek és fölismerték a halottban fiukat. A kórházból fogják temetni.

— **Házasságok és válóperek.** A temesvári Krecsányi-társulatnál — mint onnan írják — amíg Amor incselkedik a szivekkel és kötözget rózsaláncokat, addig a szintársulat három női tagja a válás gondolatával foglalkozik. Azaz hogy *Kállai* Lujza primadonna már nem is használja neve előtt a férjet jelző F. betűt. Mert tetszik tudni, amíg az előbetű szerepel, addig nincs baj. Ha ugyan baj az előbetű nélkül való állapot. A primadonna a megmondhatója. *H. Borostyán* Sári is a váló asszonyok táborába tartozik. Ugyan még használja az előbetűt, mely H-val kezdődik és bizony nagy kérdőjel ez a H. betű. *T. Hadrik* Anna is válóban van. Ezzel szemben a társulat négy férfitagja viseli a völegényállapotot jelző karikagyűrűt.

— **Horvát parasztek zendülése.** Belovárról jelentik, hogy Liselinec községben a parasztek dorongokkal fellegyverkezve megrohanták a vasútállomást, az ablakokat beverték és a berendezést összezúzták. Az állomásfőnök a pénztárral elmenekült. A csendőrség szétverte a zavargókat.

— **Elütötte a vonat.** A szoboszlói uton szerencsétlenség történt. *Hege-düs* Károly mozdonyvezető tiz éves leánykáját elütötte a vonat. A kis leány nem halt meg, hanem súlyos sérüléseket szenvedett. Azt hiszik, a kis leány azt gondolta, hogy az édes apja van a mozdonyon és majd megáll, ha őt meglátja. A sérülései életveszélyesek.

— **Új kardot a rendőröknek.** A rendőrök kardja durva, öntött vas és a keresztres vitézek fegyverének mintájára készült. Régi panaszja már a rendőrlégénységnek, hogy ez a kard használhatatlan, vele védekezni nem tud, mert ha bottal erősen rácsapnak, menten kettétörök. *Végh* Gyula h. lékapitány éppen ezért előterjesztést tett a

tanácsnak, hogy a rendőrlégénység számára használható kardokat szerezzen be, mert a légénység veszedelmesebb támadás esetén nem képes használni a kardját és inkább bottal védekezik.

— **Elhagyott szerető.** Keeskeménten szörnyű boszut állt hűtlen kedvesén *Sebestyén* József nevű fiatal ember; éppen a hűtlen esküvőjén, kedden délután 5 óra körül történt az eset, amikor éppen oda ért a nászújsza a templom elé. A menyasszony ment elől. A nagy tolongásban a völegény kissé hátramaradt s így történhetett, hogy amikor a templom előcsarnokába értek, akkor, a midőn a menyasszony a szenteltviztartó felé nyult, az egyik oszlop mögül hirtelen előugrott *Sebestyén* József s vitriollal telt üvegből leöntötte a menyasszonyt. Völegénye segítségére akart lenni, de *őt is érte a mérgező folyadék*, valamint az egyik koszoruleányt, *Bán* Teruskát, egy gyönyörű 18 esztendő szép leányt. *Dékány* Juliánának, a menyasszonynak száját, bal-arcát és bal-szemét torzította el a vitriol, a völegénynek: *Stefanovics* Gyulának jobb szemét és jobb arcát, *Bán* Teruskának pedig bal arcán, a füle mellett égetett néhány foltot. A merénylet elfogták.

— **Gróf és iparosleány esküvője.** Megirtuk, hogy *Gyulai* István gróf, ismert bécsi mágnás nőül vette *Kolazia* Erzsébetet, bécsi kisiparos leányát. Az esküvő most rövid ideje a legnagyobb csendben meg is történt. A házasság megkötésénél *Lukácsy* Lajos aradi ügyvéd, a gróf jogtanácsosa és *Nagler* bécsi ügyvéd, a gróf egyik nővérének férje voltak a tanúk.

— **Az életunt Almási Lola.** Az aradi színház legemlegettebb nevű tagja, kinek nem egy szerelmi és hamis fog, stb. ügyét tárgyalta már az egész országsajtója: *Almási* Lola kedden este nyolcz órakor, midőn édesanyja, kivel együtt lakik, távozott a szobából, öngyilkossági szándékból morfiumot ivott. Félholt állapotban találta *Tisch* Mór színházi orvos, akit anyja rögtön elhivatott. A gyorsan érkezett orvosi segélynek sikerült megmenteni az életunt színésznőt. Mikor magához tért aléltóságából, azt mondta hogy szerelmi bánata nincsen, hanem *anyagigondok miatt akart meghalni*. Az idejében alkalmazott ellenszerek és a gondos ápolás gyorsan megtették hatásukat. Éjjel felé már jobban érezte magát, ma pedig már elhagyta az ágyat is.

— **Nagy sertéslopás.** A régi betyárvilágra emlékeztető lopást követtek el e hó 19-én a biharmegyei Bakszeg községben ismeretlen tettesek, a hol *Magyar* Bálint birtokos és *Alimán* György számadó kárára összesen 2400 korona értékű sertést loptak el. A rőfögő malacokat a nyomozás szerint Derecske felé hajtották a tolvajok, a kik közül az egyik vörös bajszú A csendőrség a lopásról értesítette a debreczeni rendőrséget is, hogy illő fogadtatásban részesítse a szöke sülnök tolvajait, ha itt akarná értékesíteni a lopott malacokat.

— **Tolvaj menyecskek.** Három menyecske, *Szabó* Julis és *Zsuzsi*, meg *Tót* Julis a hatvan-utcai *Spira* Ferencz üzletéből, ahová bevásárolni mentek, egy üveg konyakot loptak. *Ornstein* Mór üzletvezető észrevette a lopást, utánok ment és a lopott konyakot megtalálta náluk.

x **Törlesztéses kölcsönök** 4—4½ % kamatozás mellett a leggyorsabban esz közöl az Ingatlan és Földhitel Forgalmi Intézet, Debreczen Hunyadi u. 17. sz. a hol mindenféle felvilágosítás díjmentesen nyerhető.

x **Piros bábra piros nyakken dők** *Fekete* Jakab özégnél.

TAVIRATOK.

Fenyeget az erős kéz.

Tisza István, a kormányparti körök szerint, nagy türelemmel nézte az obstrukciót, de most már parancsoló kötelesség változtatni a taktikán és a leghatározottabban föllépni az obstrukció ellen. *Tisza* a képviselőházban még egyszer fölszólítja az ellenzéket a leszerelésre és ha szavának nem lesz foganatja, akkor — az erős kéz politikája fog jönni. Ugy látszik, nagyon türelmetlen a *Tisza* Pista, hogy fenyegetődjik.

Sima Ferkó halálán van.

Szentes egykori népszerű követe, a csongrádmegyei nép egykori felistene, a megtévedt, megbűnhődött, jobb sorsra érdemes *Sima* Ferencz, a félország könnyelmű és jószívű *Sima* Ferkója, amint a temesmegyei szentesi telepítvényre, Vadászardóra érkezett clevelandi (Amerika) levelében írja egyik hazánkfia, a **halálán van**. A bujdosás teljesen megtörte a szerencsétlent, **tüdővést kapott**; irtózatos nyomorában az egyik volt választója, akinek tönkretételében része volt, az irgalom kenyerén tartja a haldoklót. A honfitársak is segítik és lesz, aki lefogja szemét, lesznek, akik a haldokló utolsó óráiban ott imádkoznak ágya mellett édes magyar nyelven . . .

Politikai párbaj.

Zboray Miklós néppárti követ *Rakovszky* István és *Meszlényi* Pál képviselők útján elégtételért kért *Polónyi* Gézától, aki segédeül *Tóth* Jánost és *Rátkay* Lászlót nevezte meg.

Bizik a király.

Bécsben ma az udvari bálon a király *Kaiser* képviselőnek, a rájszkrát alelnökének azt mondta: „A jövő héten Bécsbe jönnek a magyarok. Bizom, hogy a magyar képviselőház is befejezi rövidesen a munkáját és hogy munkaképes lesz a rájszkrát is.” De hátha? . . .

Nemzetiségi pör.

Nyitráról táviratozzák, hogy *Vesze-lovsky* Ferencz tót nemzetiségi képviselő sajtóperében a védő azt felelte az ügyésznek, hogy a vádlott büszke lesz rá, ha a tót nemzet vértanujává avatják az esküdtek. Holnap ítélt a törvényszék. A védőt lehurrogta és a tárgyalás után meg akarta verni a közönség.

Kitört a háboru.

Pétervárról táviratozzák: Már senki sem bizik a békében. Hir szerint a koreai határon **már meg is kezdődött az előcsatározás**.

Londonból táviratozzák: Az orosz értékek folytonosan hanyatlanak a börzén. El van készülve rá mindenki, hogy az orosz világalomra halálos csapást mér Japán.

Színház.

Bemutató. Vasárnap este lesz a premierje Mars és Desvalliéres 3 felvonásos bohózatának a „Dr. Nebántsvirág“-nak, melynek a főbb szerepeit Hahnel Aranka, Csige Ilonka, Havasi Szidi, Krémerné Lili, Püspöky Rózi, Sebestyén Géza, Faragó Ödön, Krémer Jenő, Iványi Antal, Krasznay Ernő, Csiky László, Nagy János, Szilágyi Aladár és Virágháty Lajos játsszák. Az igazgatóság több új butort készíttetett „Dr. Nebántsvirág“ előadására.

Fregoli Frizzó, a világhírű átváltozó művész hétfőn lép föl először a debreczeni színpadon. Olyan műsort állított össze erre az estére, hogy tüneményes ügyességét a legteljesebb mértékben érvényesítheti. Valóságos csodadolgokat művel. Egy maga egy egész operát játszik és ebben természetesen a tenor, a basszus és a soprán szerepét. „A gyors pincér“ című bohózatban hét szerepet játszik, az „Eldorádó“ című tüneményes játékban pedig huszonegy szerepet. A gyors pincér cz. bohózat. Egy vidéki ur (Pacifico) fővárosi kalandjai körül forog. Pacifico mulatni akar és hogy ezt akadálytalanul megtehesse, feleségétől az utcza sokadalmában megszökik. Amint magára marad, vendéglőbe megy és ott egy fiatal nővel köt ismeretséget. A felesége, aki mindenütt keresi, véletlenül ugyanabba a vendéglőbe téved. A férjét rajtakapja a turpisságon, amiből aztán a mulatságos jeleneteknek hosszú sora kerekedik. Az „Eldorádó“ meséje az, hogy Variete színház összes művészei sztrájkolnak és nem akarnak játszani. Frizzó a zavarba jött direktort segíti a bajból, a színpadra lép és az egész varieteműsort egész egyedül játssza el. Frizzó minden este új műsorral lepi meg a közönséget.

REGÉNY-CSARNOK.

Az utitáska rejtelméi.

(Amerikai bűnügyi regény Old Sleuth-tól.)

Fordította: **Papp Dezső.** 34

— Ugy akkor ismét lebecsáthatom fátyolomat.

— Igen.

— És ha most szándékában van a táskát meglátni, úgy kövessen.

A hölgy elől ment, Saunders utána.

Hősünk az embert saját házába vezette el. Utközben megszólalt Saunders:

— Szeretném tudni, hogy kicsoda a kegyed?

— Azt még ma este megtudhatja. Most még nem mondhatom meg.

— Pedig ha megmondaná, sokban segítségére lehetnék.

— Miben?

— A táská igazi tulajdonosa feltalálásában.

— Aha, tehát ön egy egészen különös vallomást tesz.

— Igen — mondá Saunders és kész lennék még különösebb vallomásokat is tenni.

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

A titkos rendőr mosolygott magában, mert látta, hogy Saunders hajlandóságot mutatott bizalomért bizalmat viszonzni. Midőn hősünk házához értek, Saunders meglepetten kérdezte:

— Itt lakik a kegyed?

— Ideiglenesen.

— De ez nem a kegyed háza.

— Nem, egy jó ismerősömé.

Itt megjegyezzük, hogy Manfred szomszédai nem tudták ő felőle semmit. Annyit megállapítottak maguk között, hogy egy na-

gyon különös egyén lakja a házat, amelyből, dacára kíváncsiságuknak, semmi sem szivárgott ki.

A házat egy sűrű kert övezte, mely mindent eltakarta kíváncsi szemek elől.

Manfred előrelépett és becsöngetett. Kis vártatva a kaput egy szolga kinyitotta, ki nagyon fantasztikusan volt öltözve. Nagy, magas, fekete ember volt, mint a régi rómaiak, tiszta fehér ruhában.

Saunders meghökkent.

— Mit akar ön? — kérde Manfréd.

— Nem értem. Ez olyan különös valami. A tizenkilencedik században New-Yorkban.

— Hisz még be sem jött. Lesz itt még nagyobb titokzatosság is.

— Bocsánat egy pillanatra.

Saunders pár lépéssel visszahátrált.

— Meg akar ugrani?

— Dehogy.

Saunders visszament a kapuhoz, ahol egy ember siklott be. Stevens volt.

— Nem ismerem ki magamat.

— Menjen csak maga be. Majd én itt őrt állok és minden jeladásra el leszek készülve.

Saunders visszament; a titkos rendőr egy fényesen butorozott, jól megvilágított szobába vezette. Az ember itt körülnézett a nagy fényűzésben és mormogá:

— Gazdag a kegyed ismerőse?

— Igen.

— Tud ő valamit a táskáról?

— Igen. Nos figyeljen. Mindenekelőtt a bűvös szobába akarom önt vezetni, ahol olyasmiket fog látni, amin elcsodálkozik.

— Én csak a táskát akarom látni, minden egyéb érdektelen reám nézve.

— Jó tehát, akkor ne menjünk a bűvös szobába.

A titkos rendőr felvezette Saunderset egy másodemeleti szobába.

— Foglaljon helyet.

A helyiséget hirtelen vakító fény árasztotta el. Saunders nyugtalankodott, kellellenül érezte magát.

Leült, a hölgy pedig mondá:

— Várjon itt — és eltűnt, az ajtót maga után betéve.

Saunders rövid ideig mélyen gondolatokba elmerülve üldögélt, majd felállott és lefelé járt a szobában.

— Mire fog ez vezetni — szolt önmagához. — Ez úgy látszik, a legkülönösebb kaland, ami velem csak megtörtént.

Eközben Manfred lement, átöltözködött és kiment a házat körülvevő kertbe, ahol pár pillanat múlva két alakot pillantott meg a fák árnyékában.

Előrelépett és kérdezte:

— Ki van itt?

Egy ember megjelent.

— Ki maga? — kérdezé Manfréd.

— Itt lakik maga?

— Igen.

— Maga a ház tulajdonosa?

— Nem. Én csak szolga vagyok itt.

— Ki a tulajdonos?

(Folytatjuk.)

VÁROSI

SZÍNHÁZ.

Folyó szám 139. Bérlet 101-ik szám (B)

Ma csütörtökön, 1904. évi január hó 28-én:

negyedszer:

Menyecskek.

Három egyfelvonásos népszínmű dalokkal.
Irtá: Verő György.

A FARSANGRA

raktárra érkeztek:

Divatos farsangi szövetek,

remek kivitelű

francia selyem batistok, legújabb vi-

rágos túllők, delainek,

áttört selyem lyonais,

állandó nagy választék

menyasszonyi ruhaselymekből

fátyolok és koszorúkból.

Szabó Lajos Fiai

czégnél

DEBRECZEN, Rózsa-utca.

Társas utazás

rendezi

Schenker & Co.

utazási irodája

Carl Stangens Berlin, utazási irodájával kapcsolatban

Keletre. Olaszországba, Tunisba Algierba, Spanyolországba és Oroszországba.

← Kéjutazások délre. →

Külön hajójáratok a Középtengeren.

St.-Louis-i világiállításra

Április 16-tól hetenként egy külön járat.

Kimerítő prospectusokat ingyen és bérmentve

küld a

Nemzetközi utazási iroda

SCHENKER & Co.

Bécs, I., Schottenring No. 3.

Ideiglenes végrehajtói állás.

A hajdusámsoni ev. ref. egyház előljárósága pár hónapi időtartamra, felszaporodott egyházi adóhátrányai behajtása végett végrehajtói állásra pályázatot hirdet s mielőbbi ajánlkozást elfogad.

Végrehajtói díja a behajtott összeg 5. %-a.

Levelet a lelkészi hivatalhoz intézendők.

H.-sámson, 1904. jan. 26-án.

Diószegi Mihály,
ev. ref. lelkész.

Apró hirdetések

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkkel szedett minden szó 1 fillér.

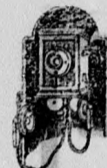
Szép bajusz nyerhető a híres Hajdusági pedrő használata által. Debreczenben kapható: Tóth Béla gyógyszerárában, Bősörményben: Bernáth Miklós gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Hajduszoboszlón. Egy doboz ára 50 fillér.

1 kiló friss uradalmi tea vaj 1 frt 20 kr., 1 kiló teasütemény 90 kr. **Kortész Miklós** fűszer és vegyes üzletében **Csapó utca 5.**

Svájci órák törvényes jellel **Horváth óra művesznél** Debreczen, **Hatvan-utca 2.** Javítások 2 évi jótállással, pontosan szabályoz faló órákat is 24 óra alatt saját rendszerű szabályozó készülékkel.

Egy csinosan butorozott külön bejáratu szoba kiadó **Nemzetőr-utca 1. sz.** az Arany János-utca sarkán.

Telefon 168.

Szakkerü munka mégis a legolcsóbb. **Vilám mű berendezések** kizárólag **FÖLDVÁR L.** debreczeni első electro-mechanikus készít a legtartósabban Kos-uth-utca 1. szám az udvarban. Új berendezéseknél másfél évi, javításoknál fél évi díjtalan rendbentartás, villamos műszerek, telefonok, villamos házi csengők felszerelése és villamos zseblámpák raktára. Villamos házi csengők és telefonok jókarban tartását évi három koronától feljebb vállalom.

Weissenbacher-féle magyar cognac egyedül valódi borpárlat olcsóbb és jobb a francziánál. Kapható **Kontsek Gézánál.**

Bőröndös inas heti fizetés mellett azonnal felvétetik. Ugyanott bőröndös segédek felvétetnek. Értekezhetni a nagytőzsde udvarban, hátul a bőröndgyárban.

Egy régi italméresi joggal bíró ház 2 üzleti helyiséggel, legforgalmasabb helyen, kedvező fizetési feltételek mellett eladó, értekezni **Homokkert-utca 121.** Fülöp mészkereskedőnél.

Ugyes kézi leányok felvétetnek **Jungreis Mari** női divattermében.

Katona keztük tisztítását párját 7 krért. **báli keztük** tisztítását párját 10 krért vállalom, **Péterfia-utca 37.**

Szücs munkákat boák készítését gyorsan és jutányosan készít **Rózsa szücsműhelye** kistemplombazár.

Faj alma. Pónyik, Batul, Sóvári és finom apróbb fajú bőralmát (ingyen csomagolás és ládával) métermázsáját 32 koronáért szállít **Kiss Mihály Sülelmed.** Megrendelésnél legalább az összeg negyedrésze előre beküldendő.

Bankhivatalnok, ki esti 6 órától szabad idővel rendelkezik, esti könyvelést, vagy más esti irodai munkát mérsékelt árban vállal **Czim a kiadóban.**

Alkalmi vétel. 200 drb legújabb divatu selyem blouz 3 frttól, gyermek ruhák 40 krtól, reform pongyollák 2 frt 40 krtól feljebb, kaphatók: **Vizvári L. E. és Társa** czégnél **Simonffy-utca 2. szám.** Női és gyermekruhák mérték utáni elkészítését elvállalja.

Popper Davidné okl. szülésznő lakása: **Debreczen, Hatvan-utca 31. az udvarban.**

Saját termelésű

homoki ó fajborok

leszál itott árai:

1 liter Kövidinka . 52 fillér
1 „ Mustos fehér 60 „
1 „ Ezerjó . . 70 „
1 „ Rizling . . 70 „

Csanak Józsefnél

DEBRECZENBEN.

Saját termésű

1902. évi tisztán kezelt
fehér és vörös asztali bor
hordószámra

jutányos árban kapható

Berger Henriknél

Széchenyi-utca 21. szám.

Köhögésben

szenvedő használja a rég bevált, köhögés
csillapító és jóízű

KAISER mell-caramellait.

Bonbon.

2740. közj. hit. bizonyítvány igazolja, milyen bevált és biztos hatásu ez köhögés, rekedtség, katharrus és elnyálkásodásnál. E helyett ajánlottat utasítsunk vissza. Óvakodjunk utáztatoktól. Valódi csakis „Három fenyo“ védjeggyel. Csomag 20 és 40 fillér. Raktár **Tóth Béla** és dr. **Rothschnek W. Emil** urak gyógyszerárában.

Részvények

vidéki takarékpénztári, iparvállalati, viczinális vasuti, továbbá exotikus, hivatalosan nem jegyzett értékpapírok, valamint külföldi értékek, épügy részjegyek legmagasabb árak mellett vétetnek.

Tőzsdei megbízások kivitele.

Legmagasabb előleg értékpapírokra és sorsjegyekre.

BANKBETÉTI TÁRSASÁG

SALGÓ és TÁRSA

BUDAPEST, VI. ker., **Andrássy-ut 9. szám.**

„Az alföldi takarékpénztár Debreczenben“

részvénytársaságnál betöltendő

ügyvezetői állásra

az alólirt igazgatóság pályázatot nyit.

A javadalmazás áll 4800 korona évi fizetésből és az alapszabályszerű jutalékból.

Az állás azonnal elfoglalható, — de arra az igazgatóság esetleg 2—3 hónapi időt is enged.

A megválasztott ügyvezető 20. társulati részvényt vagy 4000 korona értékű egyéb biztosítékot tartozik letenni.

A kellően felszerelt pályázatok **f. 1904. márczius hó 1.** adandók be.

Az igazgatóság.

Czukrászda átvétel.

Piacz-utca 9. sz. alatt levő **Borsy Lajos** ur jó hirnévnek örvendő czukrászdáját átvettem.

Magyarország és a külföld több nagyobb városaiban szerzett tapasztalataim által, arra fogok törekedni, hogy a n. é. közönség igényeinek megfeleljek s teljes megelégedésüket kiérdemeljem.

Szives pártfogásukat kérve, maradok teljes tisztelettel

BUDAY KÁROLY, czukrász.